• شماره مسلسل ۱۱۹۱ • دوره سوم نشراتي • سال شصت و هشتم

هفته یکبار نشر می شود

۲۲ میزان ۱۳۹۹ - ۲۵ صفر ۱۴۴۲ - 13 October 2020

پامیر

دکابل ښاروالۍ خپرونه

در پهنه‌ی اجتماع، فرهنگ، اقتصاد و بازتاب رویداد های مربوط به شاروالی کابل

ټولنیزه، کلتوري او اقتصادي خپرونه

کابل ښاروال د دارلامان له واټ څخه لیدنه وکړه

کابل ښاروال محمد داود سلطانزوي، له دارلامان واټ څخه د لیدنې پر مهال دیاد واټ دلا ښکلا او زرغونتیا د زیاتوالي، د اوبو نل لیکو، د سړکونو جدولونو، ترافیکي نښو نصبولو، کرښې اچونې، چمن کارۍ، او د ونو او

پاتې ۷ مخ

کار بهسازی پل خواجه مسافر پغمان تکمیل گردید

پل خواجه مسافر پغمان واقع ناحیه چهاردهم که با گذشت زمان استهلاک و تخریب گردیده بود، کار بهسازی آن که شامل مستحکم کاری تهداب و ساخت قسمت بالایی می‌شد از سوی ریاست حفظ، مراقبت و کار شاروالی کابل به انجام رسید. این پل که سرک عمومی پغمان را با قریه خواجه مسافر و نقاط دوردست ساحات مرتبط و صل می سازد ۱۵ متر طول و ۴ متر عرض دارد.

ساخت پنجصد و هفتاد متر سرک، در ناحیه نهم

به ادامه کار ساختمان کانال اجمیر، در مقابل

پاتې ۷ مخ

شاروال کابل:

به توسعه و رشد منظم ساحات دور افتاده نواحی اولویت داده می شود.

کار بهسازی گذر نساجی بگرامی و عقب شرکت آبرسانی واقع ناحیه هشتم شهر کابل، با حضور محمد داود سلطان زوی شاروال کابل و بزرگان و باشندگان محل آغاز شد. این پروژه‌ها از طریق پروگرام انکشافی شاروالی کابل در مدت هشت ماه، به ارزش نزدیک به ۹۵ میلیون افغانی تطبیق می‌شوند. شاروال کابل در رابطه به آغاز کار این پروژه ها گفت: به هدف دسترسی به سرک های پخته و اساسی، در

بقیه ص ۷

نخستین نمایشگاه فنی– تخصصی افغانستان و ایران موفقانه به پایان رسید

نخستین نمایشگاه سه روزه فنی، تخصصی و مهندسی که به هدف تامین روابط دوستی میان افغانستان و ایران و تشویق سکتور خصوصی این دو کشور، در کابل برگزار شده بود موفقانه به پایان رسید. محمد داود سلطانزوی شاروال کابل گفت: این نمایشگاه به هدف بستر سازی

بقیه ص ۷

د ناحیو د ښځو شوراګانو غړې وستایل شوې

د کابل ښار په کچه د ښځو شوراګانو د ښوخدمتونه ترسره کولو، په خانګړې توګه د هغو ښځو چې، د بیرغ د ملي ورځې په مناسبت یې د خپل هنر له لارې ملي بیرغونه جوړ کړي

پاتې ۷ مخ

خط اندازی جاده‌های عمومی شهر جریان دارد

کار خط اندازی ۳۰،۶۲ کیلومتر جاده‌های مرکزی شهر کابل که چندی پیش از سوی برنامه بهبود و موثریت ترانسپورت شهری شاروالی کابل آغاز گردیده بود، جریان دارد. در این پروژه ۲۰ جاده شامل می باشد که بزودی کار خط اندازی آن‌ها تکمیل می گردد. خط اندازی سرک ها به شکل متصل، منقطع و سمبول های ترافیکی، توسط دستگاه های معیاری و باکیفیت تطبیق می شود.

په کابل ښارکې د کنه ګونې د کمښت په موخه هلې ځلې پیل شوې

د ښاري ګڼې ګوڼې کمښت په موخه د اصنافو د فعالیتونو، په ځانګړې توګه د لاسي کراچیو او نورو ورته ګرځنده پلورونکو د تنظیم پلان

پاتې ۷ مخ

همشهریان عزیز !

حشر (کار های همگانی) ریشه در سنت‌های پسندیده و پارینه مردم ما دارد، بیایید با مشارکت در کارهای تنظیفی، وجیبه‌ی دینی و شهروندی خویش را در تامین نظافت شهر انجام دهیم.

سرلیک

د ښوونکي مقام او شخصیت، د درناوي وړ ده!

زموږ په هیواد کې د دولتي کارکوونکو له ډلې څخه ښوونکي هغه قشــر دئ چې، تر ټولو لوی مسوولیت په غاړه لري خو پاملرنه ورته لږه ده ، څکه خو یې ژوند له راز راز ستونزو او کړاوونو سره مخ ده . په دې ټکي باید ټول باور ولرو چې زموږ زړه ســواندو ښوونکو ددې خاورې بچیانو ته دښوونې او روزنې په موخه په هــر راز ناوړه او له کړکیچونو او نیونو څخه په ډکو حالاتو کې خپلو دندو ته وردانګلي حتا دا چې ډیر شــمیر ښوونکو په دې لار کې خپل ژوند له لاسه ورکړی . که نورو هیوادونو ته وګورو نو وبه لیدل شــي چې ښوونکي ته درناوئ او د زیاتو امتیازاتو ورکول د دولتونو دکاري پلانونو په ســر کې ځاې لري، خو زموږ په هیواد کې د دغه زیار کښه اومسوولیت منونکي قشردستونزو له منځه وړلوته دومره پاملرنه نده شـــوې . که څه هم چې معارف وزارت په خپلونه ستړیکیدونکو هلوځلواو هڅو سره دښوونکو،یو لړســتونزوته پاملرنه کړې او تر یوه حده پورې یې په دې برخه کې پر مختګونه درلودلي خوپــردغو پرمختګونو باید بسنه ونشــي اوهڅه دې وشي ترڅودښوونکو په ژوندکې تر ډیره بدلون راشي څو وکړاې شي دهیواد دبچیانو ښوونه اوروزنه هســې چې اړینه ده مخته بوځي اوپه دې برخه کې نور بریالیتوبونه هم تر لاسه شي . نو هیله داده چې دولت په تیره د معارف وزارت، د ښوونکو ســتونزمن ژوند ته خپله پاملـــرنه نوره هم زیاته کړي او په دې لاره کې خپلې هلې ځلې ګړندۍ کړي ترڅو دغه مظلوم قشـــر ډیره هوسا او آرامه ژوند خاوند شي . کابل ښاروالی دښوونکــي ن‌ړیوالــې ورځې له امله د هیواد ټولوښوونکوته دزړه له کومې مبارکي وایي او دوې ته دهیواد دبچیانو ښوونې او روزنې په ډګر کې دلازیاتو بریالیتوبونوهیله کوي.

شهروندان نقش موثری در ساختار زنده گی شهری میتوانند ایفا نمایند

فرهنگ شهری که بر یک سلسله آموزه‌ها و مولفه ها بنا یافته است، قواعد، اصـول و مقررات خود را دارد که نمیتوان ازدایره‌ی آن خارج شـــد . در دهه های جنگ و مهاجرت بسیاری از مولفه های شهری به باد فراموشی سپرده شـده اند یا اکثر شـهروندان در بی خبری از آن قرار دارند که این خود تبعات زیانباری را به وجود آورده است . در پیوند به این مســـله اســاسـی، گفت و شـنودی را با برهان‌الدین نظامی، معاون سرمحقق در اکادمی علوم افغانستان انجام داده ایم که با هم می خوانیم.

پرسش: نخســت می خواهم دیدگاه شما را در مورد فرهنگ شهری نشینی بدانم؟

پاسخ: شهرنشـــینی نظام قانونمند زنده گی است که تســـهیل روند زنده گی را برای افرادی که در یک محل و یا شـهر زنده گی می‌نمایند، فراهم می‌ســازد . این نظام قانونمند، تمامی نیازمندی‌ها و ســهولت‌ها را برای رشد و بالنده گی شهروندان میســر می‌سازد تا به زنده گی بهتر شهری دسترسی پیدا کنند.

پرسـش: به نظر شــما تا چه اندازه شــهروندان خود را پابند به آموزه ها و مولفه های زنده گی شهر دانســته و آن را رعایت میکنند؟

پاسخ: شهر کابل که مادر شهرهای کشـــور و مرکز سیاست، اقتصـــاد، امنیت، آموزش و پرورش تلقی میگردد و از این طریق به سایر شهرهای کشـــور تسهیلات زنده گی پیشرفته فراهم می گردد، با تاسف با دغدغه های فراوانی مواجه اســـت . درحالیکه این شهر باید الگو برای سایر شهرهای افغانســـتان باشد، ولی به دلیل ازدحام بیش از حد جمعیت، که بدون در نظرداشت جدول زمانی، بنابر وضعیت بد امنیتی، فقر و بیچاره گی به شهر کابل سرازیر شـده اند، فرهنگ شـــهری را با فرهنگ روســتایی مخلوط کرده اند و وضـــعیت به گونه‌ی پیش آمده اســـت که خلاف آموزه‌ها و مولفه های نظام شهری، با مســـایل شهری برخورد صورت می گیرد.

پرسـش: نقش شــهروندان در ســاختار نظام شــهری چقدر می تواند اثر گذار باشد؟

پاسخ: شهروندان به عنوان عنصر فعال و دگرگون ساز در یک جامعه، نقش بسیار سازنده‌ی را می توانند ایفا کنند . بدون همکاری شـــهروندان، ادارات مربوط به ســـکتور شـــهری، مثل شـــاروالی کابل، نمی تواند کارهای آن چنانـــــــی را انجام دهد. از این لحاظ شهروندان در ساختار یک شهر پیشـــرفته و ایده آل نقش فعال دارند. اگر هر باشنده‌ی شـهر، آموزه‌های شهری را رعایت کنند، شهر بســوی پیشـــرفت و شگوفایی گام می گذارد. توقع من از شـهروندان این است که وظایف و مسـوولیت های شهروندی شان را در قبال شهر ادا کنند، تا باشد به یک شهرپاک و نظام مند دست یابیم و از مزایای زنده گی بهتر شـهری بهره مندشویم.

نادیه مروت

له شک پرته د انسانانو د ژوند لپاره چاپیریال یو مهم عنصر ګڼل کیږي

د ژوند چاپیریال ســـاتنه په ټولنه کې د هیواد پالنې نښــــه ده، که چېرته د ټولنې هر یو غړی د خپل چاپیریال ســـاتنې ته پاملرنه وکړي، نو کیدای شـــي دټولنې د ټولو اشخاصو روغتیا تأمین شي.

د ژوندانه چاپیریال مفهوم:

ټول هغه چاپیریالونه چې په هغو کې ژوند کیږي، د ژوند چاپیریال نومیـــــږي. ژوندي موجودات او د خارجي فزیکي لاملونو ټولګه چې په ګډه سره کار کوي، د ژوند چاپیریال جوړوي او د موجوداتو پــر وده او سلوک باندې اغیز کوي.

د طبیعت او د ژوندانه چاپیریال تر منځ توپیر په دې کې دی، چې د طبیعت په تعریف کې د طبیعي، استوګن او غیر استوګن لاملونو ټولګه راځي، چې په انحصـــاري ډول په نظر کې نیول کیږي. په داسې حال کې چې د ژوندانه چاپیریال، د انسان او طبیعت تر منځ د عکس العملونو په پام کې نیولو ســـره، د هغه له نظره توصیف شوی دی. د ژوند چاپیریال په رامنځته کولو کې اغیزمن لاملونه عبارت دي له : د اوبو او هوا ډولونه، د خاورې ډول، د لـوړو او ژورو توپیر.

په نړۍ کې د ژوندانه وړ ځایونه

په عام ډول د ځمکې کره پر څلورو برخو ویشـــل شوې ده، چې عبارت دي له: لیتوسفیر، هیدروسفیر، اتمســـفیر او بیوسفیر. ځینو پوهانو د یخ کره هم د دغه ویش یوه برخه ګڼلې ده، د دغو بـرخو هـره یوه يې ډول ډول چاپیریالي سیســـتمونه لري، چې په ټولیز ډول د ژوند چاپیریال جوړوي.

آبي اصلي اکوسیستمونه

د سمندر او وچې تر منځ د ژوند چاپیریال

د اصلي وچې د ژوند چاپیریال

د اصلي اتمسفیر د ژوند چاپیریال

بیوسفیر

د ژوندانه چاپیریال ککړتیا:

د ژوند د چاپیریال ککـــړتیا، چـــې اوس په خپل چاپیریال خصـوصاً د هیواد په پلازمینه کابل او نورو لویو ښارونو کې هغه احســـاس او وینو، یوه لویه ستونزه ده، چې د ژوند د عناصرو په ځانګړې توګه د بشـــر د ژوندانه لویه سرچینه چې هوا ده، ډیره ککړه کړې او ورځ تـر بلې نوره هم ککړیږي، انسان د خپل ژوند له ښیګنو نه بې برخې کوي.

ککړتیا

د چاپیریال ســـاتنې په قانون کې، ککړتیا داســـې تعریف شـــــوې : ککړتیا، د چاپیریال فزیکي، حرارتي، کیمیاوي او بیولوژیکي خواصـــو هغه مســتقیم یا غیر مســتقیم بدلونونه دي، چې پر سمه استفاده باندې د زیانمنو موادو انتشـــار او دفع اغیز کوي او د ژوندانه چاپیریال یا عامه ساتنې او سلامتیا لپاره خطرناک وضـعیت رامنځته کوي. که څه هم پرمختللیو هیوادونو د دغې معضـــلې پر وړاندې جدي نیولي، خو په بشپړ ډول یې لا دغه ستونزه نه ده حل کړې.

د هوا ککړتیا د نړۍ په زیاتو هیوادونو کې یوه غټه ستونزه ده او خپلې د انسانانو او حیواناتو پر روغتیا او د زرغونو ځایونو او ځنګلونو پر ســــلامتیا ناوړې اغیزې کوي، چې دا کړکتیاوې لاپســې ډیریږي او مختلفې ناروغۍ لکه: نفس تنګي، د ســــترګو اوښکې، پیچش، د پوزې او ستونې بندیدل او نورې رامنځته کوي. همدارنګه نباتات هم له دغې ککړتیا څخه په امن کـــې نه دي، د مختلفو ګازو او لوګیو تولید ونې او بوټې وچوي او د هغو د له منځه وړلو لامل ګرځي.

پوهان، د نفوس ډیرښت هم د ککړتیا لامل بولي، خو یوازې دا نه، بلکې د نفوس ډیروالی هغه وخت د ککړتیا سبب ګرځي، چې خلک د انرژۍ له منبع او مادې څخه استفاده وکړي.

همدارنګه، ککړتیا په دغه حالت کې هم پر پاسنیو موضوعاتو پورې تړاو مومي، لکه د تولید کوونکو هیوادونو په لویو تولیدي فابریکو کې د سون موادو له لارې د انســان په وسیله تودوخې کچه لوړیدل، دغه راز د ګازو د صعود تخنیکي وسایلو پراختیا او وده، د ډبرو سـکارو، پټرولو، طبیعي ګازو، لرګیو او نورو د سون موادو د احتراقاتو په پایله کې، د فضـا کاربندای اکساید اندازه لوړوي، د ځمکې په نسبتاً ټوله کره کې د تودوخې لوړیدو لامل ګرځي او له همدې لارې په جهیلونو، حوضـــونو، ویالو، نهرونو او نورو کـــې اوبه اغیـــزمنوي او په هغو کـــې د تودوخې درجه لوړوي.

سبزي (ششونه) د انســـان هغه غړي دي، چې د انسان په وجود کې تر نورو ډیر، د اســـیدي موادو، تور لوګـــي، امونیاک بخارونو او نورو غوړو موادو له مکرر برید څخه زیان وینـي، د دغو زیانمنو اغیـزو محسوسې نښانې عبارت دي له: د کم یا زیات بلغم سره ټوخی او تنفســي ناارامي، چې په تدریج سره د انســـان کاري ظرفیت او توان کموي. دا ناارامي په کمزورو او تنفســـي ناروغیو لرونکو کســـانو کې، زیاته او ژوره وي، خو هغه کســـان چې له بشـپړې ســـــلامتیا نه برخمن دي، هغه هم د ککړتیا له دغو شومو اغیزو نه خوندي نه دي، ککړتیا خپل اثرات د سرګیچې، سر دردي، او د سترګو د درد او ناروغی په ډول ښکاره کوي.

دا یو حقیقت دی، چې انســـانان اکســـیجن تنفس کوي او کاربندای اکساید خارجوي، خو نباتات بیا په شپه کې کاربندای اکساید افرازوي او اکسیجن اخلي او د ورځې لخوا یوازې اکســـیجن افرازوي، چې د انســــــــانان په شمول د ځمکې پر مخ ټولو حیواناتو ته ګټه لري . که موږ هوا ککړه کړو، دا په دې معنا ده، چې په هوا کې مو اکسیجن کمیږي او د انســانانو او نورو موجوداتو اړتیا چې اکســـیجن ته یې لري، په کافي اندازه نشي پوره کیدلی.

لنډه دا چې انسانان د خپل ښه ژوندانه په خاطر، هوا، اوبو او خاورې ته اړتیا لـري، په خاوره کـــې کـرنه کوي او لکه غنم، جوار، وریـژې او نور خوراکـــي مواد ترې تر لاسه کوي، اوبه څښـي او اکســیجن یا هوا تنفس کوي.

یو انســـــان یا یو ژوندی موجود کولی شي، له غذا خوړلو او اوبو څښـــلو پرته څو ورځې ژوندی پاتې شــــي، خو له هوا پرته یوه شـــیبه هم د ژوندیتوب امکان نشـــــته. نو له همدې امله باید خپل چاپیریال چټل نه کـړو، تـر څو د خپل ژوند د دوام لپاره پاک خوارکي مواد او اوبه او صافه هوا ولرو.

د چاپیریال ککړتیا، په دغه ماشیني عصـــــر کې په چټکۍ سره زیاتیږي، نو د دې ځمکې خلک باید د دې پر ځای چې وخت ډیر تیر شـــي، د ځنګلونو له غوڅولو او ناسمو علمي ګټو اخیســـتنو څخه لاس واخلي.

تجلیل از روز جهانی مبارزه علیه مرض سگ دیوانه

بیست و هشتم سپتامبر مصـادف به روز جهانی مبارزه علیه مرض سگ دیوانه است. از این روز با برگزاری محفلی با اشتراک مســـــــولان شـــاروالی کابل، وزارت زراعت، مالداری و آبیاری، وزارت صـــحت عامه، پوهنتون کابل و دفتر مهیو انیمل هوم، در تالار کنفرانســـهای ریاســـت صـــحت حیوانی وزارت زراعت و مالداری، تجلـــیل به عمل آمد. در این محفل، مسوولان اداره های یادشده، روی پیشرفتِ روند واکســین سگهای دیوانه و ولگرد شهر کابل که به همکاری دفتر مهیو انیمل هوم در سـطح شــهر کابل انجام می گردد صـحبت نمودند. از ســال ۲۰۱۷ تا کنون بیش از ۵۰ هزار قلاده ســـگ، واکســین مرض سگ دیوانه شده و در مرحلهٔ عقیم سازی سگ ها نیز که از سال گذشته روی دســـت گرفته شــده، تا اکنون بیش از ۱۰ هزار قلاده سگ عقیم شده است.

که ستونزې او خنډونه نوي، ښاروالۍ به خپل ټول پلانونه عملي کړي

داتلوته جوته ده چې کابل ښاروالۍ دیوې خدماتــي اوټولنیـــــــــــــزې ادارې په توګه، دکابل ښار آبادولو،رغولو،سمسورتیا،پراخولواوزرغونتیا په موخه هلې خلې کوي ترڅو کابل ښار ته نوئ رنګ اونوې بڼه ورکړي. که څه هم چې ښاروالۍ له پخــوا څخه په دې برخه کې خپلې هلې خلې پیل کړې وې، خو دا چې له مالي او تخنیکي ســتونزو ســره مخ وه او ځیني نورې نیمګړتیاوې هم موجودې وې ، وې نشـــواې کړاې چې، ښار د رازراز ســتونزوله منګلو څخه وژغوري . خو دغه ارګان په دې وروستیومیاشــتوکې خپلې متې رانغاړلې او دا یې هوډ کړی ترڅوله ښارڅخه ستونزې لرې او خپلو ښاریانو ته یو لړ آسانتیاوې رامنځته اوهم دترافیکي بهیر له وړاندې خنډونه لـــرې کړي . څنګه چې ښاریانو ولیدل، په یاده موده کې، دښار په ډیـــرو برخو کې د سړکونواو پلولارو د جوړولو او پراخولو چارې په بیړې ســـره رواني وې ،چې په پایله کې دښار ډیرې سړکونه په اساســـي توګه جوړ، پراخ او دګټې اخیستلو لپاره چمتو کړاې شوې . کابل ښاروالۍ دیوې خدماتي ادارې په توګه، تل هڅه کړې ا و دا خپله دنده بولي ترڅو دښار په څېره کې مثبت بدلونونه راولي، خو دا چې له یوې خوا یې یو شمیر فرصــت طلبه اومافیایي کړی، په وړاندې خــنډونو را پـــیدا کوي او بل پلو د ښاریانو مرسته ورسره نشــــــــــــته، نو ځکه خوېې دخپنو کارونوپه ترســـــره کولوکې کله ناکله خنډ راځي. خو له دغو ټولو ستونزواوخنډونو سره ســره بیا هم په دې توانیدلې ترڅو د وروســتیوڅومیاشـــتو په بهیرکې دخپلو پلانونو یوه وړوکې برخه پلي او دښارې ســتونزو په له منځه وړلو کې یوڅه لاســته راوړنې تر لاســــه کړي . خو که چیرې دولت ، کابل ښاریان اونورخصــوصي سکتورونه له دغه خدماتي ارګان سره په خپل وخت د پام وړمرســتي وکړي، له شـــک پرته به یې په کارونو کې نوره چټکتیاهم راشــي او ډیرنور کارونه به ترسره شي . کابل ښاروالۍ یوځل بیا له خپلو ښاریانو سره ژمنه کوي چې انشـــــا الله دستونزواوخنډونوپه نه شـــتون کې به، دښار پاتې نورعمومي اوفرعي ســړکونه،کوڅې، پارکونه اوورته نور ټولګټیـــــــي ځایونه په راتلونکي کې جوړ او پراخ اوکه خداې کول دښاریانو په مرستو سره به، دښار له مخې د یو شمیرنورو ښاري او ټولنیزو ســـتونزو لمن هم ور ټوله کړي .

فهیم

یوه روغه ټولنه د احساس لرونکو انسانانو په زیار او هڅو رامنځته کیداې شي

دا یو واقعیت او باوری خبره ده چې، روغ انســـان د روغې ټولنې په رامنځته کولو کې ګټور ثابت کـــیدای شي، که چیرې یو انسان روغ اوسالم فکر ولری، په زړه کې یې د خپلې ټولنې او دخپلو هیوادوالو دهوســـاینې لپاره، هوډ موجود وی او دهیواد په کچه یې هدف او موخه د ستونزو، خنډونو او کړکیچونو له منځه وړل وی او په پوره ایمانداری او صداقت سره دخپل هیواد په بیا جوړولو او رغولو کې ونډه واخلی، نو له شـــک پرته دغسې انســـان کولای شي، د خپل هیواد، خپلو خلکو او خپلې ټولنې لپاره اغیزناک ثابت شي . خوشته داســــــې خلک چې نه غواړی هیواد او ټولنه یې د پرمختګ او تـــرقي په لور ګام پورته کړی او یوازې په دې ســـوچ کې دی چې څنګه د خپل خان لپاره ګټې ترلاسه کړی؟ ډیر داسې انســـــانان پیدا کیږي چې، هدف او موخه یې د آرامې فضـــا ګډوډول دي، ځکه چې داســـې خلک خپلې ګټې په ګډوډۍ کې ویني . نو که چیرې مونږ غواړو چې هیواد او ټولنه موســـوکاله ، آرامه اونیکمرغه و اوسی ، پکارده چې په لمړی سر کې خپل خان اصلاح کړو، ځکه ترڅو چې زمونږ ټول فکر او هوش اصلاح نوی هیڅ کله به و نشوکولای چې د ټولنې د اصلاح اوجوړولولپاره کاروکړو . په اوسنیو شرایطوکې چې دولت دخپل هیواد دجوړولواودیوې سوله ایزې فضـــــا درامنځته کولوپه موخه دولس رنېواوجوړونکوورانديزونوته اړتیالري،یوشـــمیرخلک بیا دیو شمیر دولتي ادارو او ارګانونو په کړووړوبیخایه نیوکي کوی او هغه ناسمې بولی، حال دا چې دا شـــان خلک په خپله دنیوکو وړ وی او دې ته یې پام نشـــته چې، دوی په خـــپله څه کوی او په کومو ناوړو اعمالو لاس پوری کوی . یو پاک او د روغ فکـــر خاوند تل هڅه کوی تر څو هغه شمیر خلک چې،په غلطه او کږه لار روان وی او دخپلې ټولنې د جوړولو په موخه، هیڅ ډول کارته زړه نه ښه کوی، سمې اونیغې لارې ته برابر کړی او دهیواد او ټولنې د جوړولو او اصـــلاح کولو لپاره یې وهڅوی ترڅو دا شان انسان خپلې تګ لارې ته خیر شي او هغه څه ترســـره کړی کوم چې د هیواد، خلکو او ټولنې لپاره ګټور وی. څـــرنګه چې د پاک خدای (ج) دوست حضرت محمد (ص) خلک د هغو کارونو ترســـره کولو ته رابلل چې په هغه کې د خلکو لپاره خیر ښیګنې پرتې وې او د پاک خدای او خلکو د رضا سبب کیدل . نو اوس ددې لپاره چې، زمونږ هیواد او ټولنه بیا جوړه او خلک په یوه آرامه او له ســولې او امنیت څخه ډکه فضـــا کې ژوند وکړی او له بلې خوا پاک خدای (ج) له مونږ څخه راضي وی، مونږ ټولو ته ښایي چې اصلاح او جوړونه له خانه پیل کړو، ځکه که مونږ اصلاح ونه اوسو هیڅ کله نشــو کولای چې د خپلې ټولنې د اصلاح لپاره ګام پورته کړو.

دلسوز

کج بشین راست بگو ! پرورده

شـــهر کابل با داشـــتن جلوه ها و جاذبه‌های خوب طبیعی، یکی از شـــهرهای زیبای دنیا لقب گـــرفته بود. اما بیایید ببینیم که امـــروز چقدر در بســـتر گذشته ها حرکت کرده و به پیش می‌رویم و چقدر شـــهر را به عنوان خانه بـــزرگ خود تلقـــی کـــرده و در زیبایـــی، سرســـبزی و پاســـداری از دارایی‌های عامه، خود را مســـوول و پاسخگو می‌دانیم؟ به چند مثال مراجعه می کنیم:

-اگر شماری از شهروندان به اعمار ساختمان های رهایشی و یا تجارتی می‌پردازند، با دریغ مواد ساختمانی مانند ریگ، سنگ وسیخ را در پیاده روها تخلیه می کنند که، ســـبب تخریب پیاده روها شده وهم سدی را در رفت و آمد باشـــنده گان محل به وجود می آورند، بازهم مرجع انتقاد ما شاروالی است.

-اگـــر درختان و نهال‌های کنار پیاده روها که در نـــزدیکـــی محل کار و زنده گـــی ما قـــرار دارند، در اثـــر بـــی مبالاتـــی های ما قطع و یا می خشکد، پیش از اینکه خود را در آبیاری و نگهداری آن مسوول بدانیم، باز هم تیر انتقاد ما شاروالی را نشانه می گیرد.

-اگر با وجود گذاشتن زباله دانی‌ها، زباله ها و مواد اضـــافی را درجای نامناســـب پرت و پـــراگنده مـــی کنیم ویا حتا آدم های ظاهـــراً با سلیقه و به اصطلاح اتو کشـــیده نیز با انداختن پوســـت میوه و قوطی های نوشـــابه از کلکین موتر به روی جاده، در آلوده ســـازی محیط زیســـــت دخالت می‌نمایند و یا اگر به جای استفاده از پیاده روها در کنار و بســـتر جاده ها رفت و آمد کرده و جـــریان تـــرافیک را بـــرهم می‌زنیم بازهم بارســـــنگین خلاف ورزی و نظم شـــکنی ها را بر دوش شـــاروالی کابل حوالت مـــی‌دهیم و با انداختن باد در گلو، گلایه ســـر می‌دهیم و می‌پرســـیم که چرا شـــــاروالی چنین و چنان نمی کند . آیا با این خودســـری ها و هنجار شـــکنی ها، وظایف و مسوولیت های شهروندی خویش را فراموش نکـــرده ایم و آیا مقوله معـــروف (انداختن برف بام خود بر بام دیگران) برما مصداق پیدا نمی کند؟

منســـوبین شاروالی کابل که با راه اندازی پلان ها و برنامه های توسعوی ، انکشـــافی و خدماتی وارد کار زار ســـازنده گی شـــهر گردیده و درصـــدد آن اســـت تا دگر گونی های ژرفی را در چهره شهر به وجود آورده و خدمات بهتری به شـــهروندان ارایه نمایند ، این امر مســـتلزم آن است که شهروندان نیز به عنوان نیروی اثر گذار در ساخت و ساز شهر ، این اداره را در عملی کـــردن پلان های عام المنفعه یاری رسانیده ، تا در مساعی مشترک به شهری دســـت یابیم که ســـایر شـــهرهای پیشرفته دنیا از مزیت های شهر پیشـــرفته بهره مند گردیده اند.

نقش والدین را در نظافت شهر نباید نادیده گرفت

نقش والدین در نظافت شهر چیســـــت؟ پاسخ این سوال را در این گزارش دنبال کنید.

خانم نادره مادر پنجاه سالهی است که پنج فرزند و شش نواسه دارد . به گفتهی خودش مشــــــکلات خانوادهگی آنها زیاد اســـت . معمولاً خانوادههای که اعضـــای فامیل آنها مانند خانوادهی خانم نادره زیاد باشد، کثافات هم بیشتر تولید میشوند . از خانم نادره پرســـــیدم که کثافات خانهی خود را چگونه جمع آوری میکند و چطور از خانه به بیـــرون انتقال میدهد؟

پاســـخ : بدلیل اینکه خانواده ما یک خانواده بزرگ است، روزانه سه الی چهار خریطهی بزرگ کثافات تولید میشـــــود و هر روز کثافات را توسط اطفال خانواده به بیرون از خانه انتقال میدهیم.

پرسش: شما مادری پنج فرزند و شش نواسه هستید، آیا گاهـی بـرای فـــرزندان تان در زمینهـــی رعایت نظافت شهر نصیحتی کرده اید؟

پاسخ : من همیشه برای فرزندانم گفته ام که نظافت شهر و محیطی که در آن زندگی میکنند را باید مثل نظافت خانهی خودشـــان مد نظر بگیرند . وقتیکه در شهر چیزی میخورند و مینوشند باید مواد اضـافی را بر روی ســـرکها و محل عام نریزند، و به کودکانی خانواده که هر روز صبح کثافات را از خانه به بیرون انتقال میدهند بســـــیار جدی گوش زد میکنم که کثافات را در اطـــراف زباله دانـــی نـــریـــزند و تمام کثافات را در داخل زباله دانیها بریزند و اگـــر متوجه میشوید که کسی دیگر در حال انداختن کثافات در اطـراف زباله دانـی یا دور تـــر از آن در محلات عام هستند، این را مسوولیت خود بدانید و آنها را متوجه اشتباه شان بسـازید . من به صراحت گفته میتوانم که وقتی خانه، پاک و منظم نباشـــــــد همه میگویند اعضای خانواده بی سلیقه هستند، به همین گونه اگر شهر پاک نباشد انگشـــت انتقاد به سوی شهروندان دراز میشـود . یکی از روزها که کوچههای مان تازه از طرف شـاروالی کابل کانکریت شـده بود، من از بیرون به خانه میامدم ناگهان متوجه شـــــــدم که همســـــــایهی مقابل خانهی ما برای فرزند خود خریطهی سـوراخ شـدهی پر از کثافات را داده بود، وقتی آن کودک کثافات را به کثافات دانی رسانید همه جا کثافات ریخته بود. من درب منـــــــــزل همســـــــایهی خود را تک تک زدم و برای مادر آن کودک کثافات روی سرک را نشـان دادم و برایش گفتم که لطفاً وقتی کثافات را انتقال میدهید باید در خریطهی ســـــالم انتقال بدهید و برای فرزند تان هم بفهمانید که آنرا در جای مناســـــــب و در داخل کثافات دانی بریزد.

پرسش: به نظر شما مســـــولیت نظافت شهر تنها بر عهده کارگران تنظیف است؟

پاسخ: به نظر من خانوادهها مســـــوولیت دارند دوشا دوش کارمندان زحمت کش تنظیف، در پاکـــی و نظافت شهر سـهم بگیرند . اگر ما اندکی بی توجهی کنیم زحمت کار گران تنظیف زیر سوال میرود.

پرسش : پیام شما برای خانوادهها در قســمت نظافت محیط که زندگی میکنند چیست؟

پاســـخ : همان گونه که برای خانوادهها فراگیری درس و تعلیم فرزندان شـــان مهم اســـت، آموزش مســــایل شهری هم باید برای شان مهم باشد . وقتی مادران، خانههای خود را پاک میکـنـنـد و کـثافات تولید شـــدهی خانه را به بیرون انتقال میدهند، لطفاً برای فرزندان شـــان بفهمانند که کثافات را در جای مناسب و در محل که کثافات دانی است بریزند.

مسعوده نیازی مســـوول شورای زنان ناحیه سوم شهر کابل، در پیوند به نقش والدین در پاکـــی و نظافت شهر چنین میگوید: برای ترویج فرهنگ شهر نشینی ما هفته یکبار با خانوادهها نشـــــــستهای رو در رو ترتیب میدهیم . این نشـــستها هم در داخل ریاست ناحیه ســـوم و هم در خانههای باشـــندهگان محل انجام میشـــود و مســــایل شهری برای آنها به نحوی آموزش داده میشوند.

گزارشگر امید فیضی

ازسالروز وفات ابوالمعانی بیدل، تجلیل به عمل آمد

سپوژمی سادات

هفته پیش ازسالروز وفات، ابوالمعانی بیدل، با بر گزاری عرس تجلیل به عمل آمد.

۳۱سنبله سال ۱۳۹۹ خورشیدی برابر به سوم صفر مصادف است به سیصدو نهمین سالروز وفات ابوالمعانی بیدل، که مانند سال های پیشین از سوی مکتب خانه بیدل با حضور گرم بیدل شناسان ، بیدل دوستان ،ارادت مندان و اهالی موسیقی عرفانی ،برگزار گردید.

درمحفل باشکوهی که به این مناسبت برگزار شده بود، پروفیسور دکتور محمد حسین یمین ، محمد عبدالقادر آرزو مدیر مسوول مکت خانه بیدل ، محمد عبدالحسیب، بانو اسما مهجور ، داکتر فضل هادی هادی ، میر محمود بکتاش ،داور صمدی ، نجیب الله ایجاد وتاج محمد یاری پیرامون شخصیت ، مقام ادبی و عرفانی حضرت بیدل صحبت کردند .

محفل عصر همان روز با دعای خیر وفلاح کشور پایان یافت..

به استناد ازمتن ترجمه شده آرزو دهقانی، در سال ۱۰۵۴ در سرای میرزا عبدالخالق ساکن عظیم آباد پتنه هندوستان، طفلی چشم باز کرد که او را عبدالقادر نام کردند و این اعجوبه بعد ها بیدل گشت و ابوالمعانی لقب گرفت ؛ بیدل در باغستان ادب پارسی سخنی گفت که تا آن دم، گوش زمانه نشنیده و چنین گوهری نسفته بود؛عبدالقادر با گذشت سال هاو ماها عمر می گرفت و به بالنده گی گام بر می داشت ، طفولیت را به درد یتیمی و بی کسی ها سپری کرد و در جوانی شمع افاده واستفاده را از انجمن صاحب دلان و معرفت کشیان فتیله گشت، از شیخ کبیرسنایی، عطار و مولوی درس معرفت آموخت و چون شیخ اکبر در بحروحدت وجود قطره گشت و دریا شد ، بیدل مدتی را در سیرو سلوک گذرانید و در ویرانه های شهر دهلی عزلت گرفت و به مجاهده و ریاضت پرداخت تا این که ثمره مجاهدت ها آیینه دلش را با کمال بیدلی ها به صفا رسانید و تجلی انوار دوست را به صفحه بی غبار دل به تماشا نشست ، این سیه مست جون چه عربده دارد که باده پرستان را به جوش بی خودی می کشاند و عاقلان را به حریم دیوانه گی درس فرزانه گی می دهد ؛ او به هفت شهر عشق سفر کرد.

بقیه ص ۷

کتاب پیژندنه
ملی دریځ

سپوژمی

زما د پاره ډېره هینبوونکې دا وه چې ځینې لویو کسانو او سیاستوالو په حضوري او تلویزیوني غونډوکې د خپلواکۍ کلیزه د خپلواکۍ تلین وباله او په تکرارسره تلین وویل شو.

څنګه چې دا کلیزه به بیا هم نمانځو، اړینه ده چې د تلین او کلیزې په باب توضیحات ورکړم.

تلین تللو او مړکېدلوته وایي او کلیزه بیا د زیږیدو د کال له پاره راځي. بیلګې په ډول، که موږ وو وایو چې سږکال د خوشحال بابا ۴۱۴مه کلیزه ده، مانایې داده چې خوشحال بابا له نن نه ۴۱۴ کاله پخوا زیږیدلی او که وو وایوچې سږ کال د خوشحال بابا۳۳۶ تلین دئ، مانایې دا ده چې خوشحال بابا۳۳۶ کاله وړاندې مړ شوی دئ.

پورتنی متن د "ملي دریځ " کتاب لیکوال څېړنوال حبیب الله رفیع وو.

استاد رفیع په افغاني فرهنګ کې د ادبي، تاریخي، کلتوري، ټولنیز او سیاسي څېړنو تر ټولو د باورې مرجع او ژوندي مآخذ په توګه د خپلي ژورې مطالعې ، پراخو څېړنو او علمي فصاحت پرمټ مرجعیت مسند او مقام ته رسیدلی، خکه خویې خبرې د سند حیثیت خپل کړی دئ .

لکه چې وموویل، استاد له آره محقق اوڅېړونکی دئ، خو استاد ادیب، لیکوال شاعر، ژورنالیسټ هم دئ .

ملي دریځ کتاب د ورځنیو پېښو ملي تحلیل ده چې په ۱۳۹۸ کال کې د سر خط اداری له خور چاپ شوی دئ . د چاپ شمېرېې ۵۰۰ ټوکه او ۱۱۶ پاڼې لري.

سر خط د خپلې لومړۍ کالیزې په مناسبت د استاد رفیع د مقالو د ټولګې خپراوی خپل ویار ګڼي او د استاد دوامدارو قلمي لوړینو د زیري په توګه یې درنو لوستونکو ته ډالۍ کوي.

هیله من یم چې به هر راز حالا تو کې "ملي دریځ " وپالو او خپل معاصر ځوان نسل په تیاره کی پرینږدو!

په هیواد کې د تلپاتې سولې او د استاد د روغتیا په هیله !

نزدیک بود بی گردن شوم!

شکوهی

درد گردن مرا دوان دوان پیش داکتر برد، انواع انتی بیوتیک ها، شربت ها و تابلیت ها را گرفتم، امروز بیا، فردا بیا، معاینه ها و لابراتوارها و غیره هیچ فایده نکرد، پیش شکسته بند رفتم، دست شکسته بند هم حالا دیگر به خیالم، برکت دیروز را ندارد ! باور کنید هیچ کس درد و مشکل اساسی و اصلی مرا نفهمید، اگر راست پرسان کنید، خودم هم نمی‌دانم، ولی همین قدر میدانم که چند وقت پیش همین که از خانه بر آمدم، خدا گردنمه نگیره جور تیار بودم، اما در راه چند چیز را دیدم و بعد احساس کردم که گردنم به اصطلاح از کار افتاده، همین که از خانه برآمدم، دیدم همسایه جنگلیها را در روی سرک انداخته، سر شور دادم و افسوس کردم، چند قدم پیشتر رفتم، یک موتر باربری با تایرهای کلان، مقدار زیادی گل را در هنگام حرکت در روی سرک میریزاند و سرک را آلوده میکرد غیر از این که سرم را شور بدهم، دی گر چه کاری میتوانستم بکنم؟ نزدیک دکان ها، دکاندارها تمام خریطه های پلاستیکی را با مواد خوراکه به داخل جوی‌ها جارو می کردند، تا مقابل دو کان شان را پاک کنند، بازهم سر شور دادم، درجای دی گر دیدم که چند نفر در کنار کراچی میوه، پوسته های کیله و کینو را بعد از خوردن روی پیاده رو انداختند، با تاثر سر شور دادم . نزدیک یک ورکشاپ موترها را دیدم که بر روی جاده پاک و صفا، تیل، ویکم و دیگر روغنیات را ریخته و آن جا را کثیف ساخته بودند. دوکانه ای تیل و گاز فروشی، تمام پیاده رو را با بالن ها و بشکه‌های تیل بند انداخته و کثیف ساخته بودند . هر یک از دکانداران و پیشه وران تمام کثافات و آلوده گی های بازمانده از کار و دوکان شان را در جوی وپیاده رو ریخته بودند، سر شور دادم. از مقابل قصابی گذشتم، خون و بقایای روده و شکمبه گاو گوسفند در کنار سرک قیر، چنان پاشیده شده بود که گویا ویرانه و سلاخ خانه است، خلاصه در هر گوشه‌ی شهر، غیر از آلوده گی و آلوده سازی کاری ندیدم، آن قدر سرم را شور دادم که دیگر گردنم یک بغله آویزان مانده و درد می کند. نزدیک است بی گردن شوم، نمیدانم چه کنم؟ داکتران هم غیر از انتی بیوتیک دیگر دوایی ندارند که بدهند. سرانجام یک نفر آدم کار کشته برایم گفت : یکزمان من هم به درد گردن مبتلا شده بودم، علت اش این است که نسبت به هر چیز سر شور داده بودم، چرا که عادتم شده بود.

به گفته‌ی شاعر:

هر که پا کج می گذارد خون دل ما می‌خوریم
شیشه‌ی ناموس عالم در بغل داریم ما

مگر حالا من این شیشه را شکستانده ام و دیگر گردن درد نمی‌شوم، حالا من حیران هستم چه کنم؟ شکستن شیشه هم برایم مشکل است.

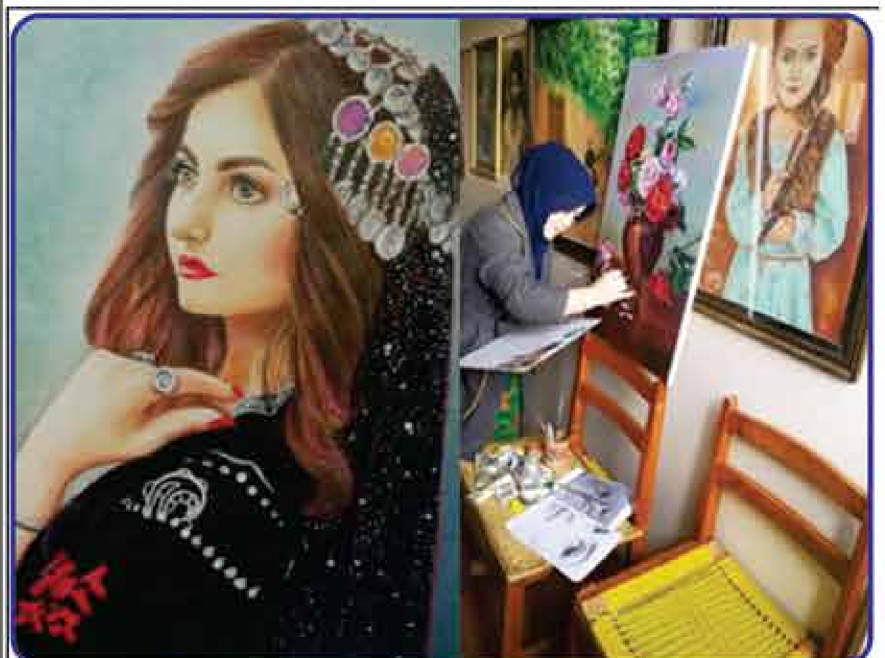

نقاشی تبسم رنگ‌هاست

نقاشی تبسم رنگ هاست که هر فرد مجذوب آن می‌شود. نقاشی به دلیل استفاده از رنگ‌های روشن و تاریک، جذابیت خاص خود را دارد و سبب افزایش نگرش مثبت میشود، به همین خاطر افراد زودتر تحت تاثیر آن قرار گرفته و به دنبال یادگیری آن میروند. حبیبه جمالی هنرمندی است که حتا مهاجرت و وضعیت سخت اقتصادی هم نتوانست مانع علاقه و وابستگی او به دنیای رنگارنگ نقاشی شود . حبیبه جمالی، متولد ولایت غزنی است و به خاطر وضعیت ناگوار کشور، به کویته پاکستان مهاجر شد و تاکنون در همانجا زندگی میکند.

دوشیزه جمالي می گوید: نخستین جرقه‌های هنر نقاشی را هنگامی احساس کردم که متعلم مکتب بودم، رسامی ام در دوره که متعلم صنف اول مکتب بودم مرا خیلی خرسند ساخت و سبب شد که علاقه زیادی به این هنر پیدا کنم. بنابر وضعیت بد اقتصادی نتوانستم به آموزشگاه هنرنقاشی بروم و در خانه با خودم تمرین نقاشی میکردم، ولی بعد از سن چهارده سالگی به صورت جدی مشغول آموزش هنر نقاشی شدم. دوشیزه جمالي کارهای خیالی را دوست ندارد و به همین خاطر، طرفدار سبک ریالیستیک است و بیشتر اثرهای هنری او از روی عکس است و از پنسل های چهار کل (charcoal) و رنگ‌های روغنی (oil color) استفاده میکند . وی عاشق آثار پابلو پیکاسو، مرتضی کاتوزیان و رامبراند است و بیشتر از ۴۵ اثر هنری دارد و چندین بار این آثار را در نمایشگاه‌های نقاشی در پاکستان به نمایش گذاشته و مورد تشویق علاقه مندان قرار گرفته است.

سهیلا سادات

طرح ادبی: تنها شدم تنها

ای پرنده‌ی قشنگ ... ای بلبل خوش خوان ... ای پرنده‌ی رنگین بال، مانده قفسی خالی ازتو بجای ... قفست

خانه غم انگیز است ... ای بلبل زیبا ... توایترا می‌دانستی ... که رشته امیدم ازهمه جا شد کوتاه...

جزتومونسی نداشتم ... مونسی روزهای تنهائی ... وشب های تاریک مونسی نداشتم ... همیشه باتو

راز می گفتم وتوای بلبل خوش آواز... باآواز گیرایت مرا مسرور می‌ساختی ... ای بلبل خوش خوان توهم مرا رها کردی ورفتی ... رفتی برای دیدار جهان دیگری ... ای بلبل قشنگ ... دیگر اینجا صدایی نیست ... صدای پرپری میان قفست نیست ... سرود وسازی نیست ... دیگرپرنده خوش آوازی نیست ... شوق وسازی نیست ... دیگر این جاخالیست ... وخاموشست ... دیگر... صدای بلبل نیست ... ای پرنده‌ی قشنگ ام ... وای رفیق تنهایی ام ... همیشه که تنها بودم ... قفس زیبایت رابرشاخسار درختان آویزان می کردم ... و توبرایم آوازخوشی می‌خواندی. آوازتو مراشوق ونشاط می‌داد ... آوازتومرا به دنیای خیالات غرق می کرد ... تورفتی دیگراین جا صدای بلبل نیست ... دیگر تواین جا نیستی ... دیگراین جا مرغ خوش خوان نمی خواند ... بی نوای بلبل خوش آواز ... وای پرنده قشنگ ... قفست خالیست ...

ازتو جزمشتی پری درقفس باقی نمانده است ... بادهم پریشان می کنند پرهایت ... تانماند دگرازتو اثری ... دیگربلبل نخواهد بود که بخواند به جای تو .. دیگر نخواهد بود... تورفتی ... من هم بی تو ... ای بلبل زیبا ... تنهاشدم ... تنها.

پاک کاری و لوش کشی آبرو ها و کانال‌ها بار دیگر از سر گرفته شد

فریده عبیدی

شاروالی کابل در یک اقدام پیشـــگیرانه، پاک کاری و لوش کشی آب رو های کنار جاده ها و کانال ها را بار دیگر از سر گرفت، تا در موسم بارنده گی از تراکم و آب گرفته گی روی جاده و کانال جلوگیری به عمل آید.

انداختن زباله ها وانسداد آب رو ها شاید هم به یک امر عادی مبدل شـده باشـد که کارگران شاروالی کابل را نا گزیر می سـازد تا افزون بر سایر فعالیت های تنظیفی در شهر، هر از گاهی به پاک کاری و لوش کشـی کانال ها و آب رو های کنار جاده ها بپردازند، آیا این کار دخالت و جفای بزرگ در تامین نظافت شهر تلقی نمی شود؟

دوست محمد کارمند دولت می گوید: وقتی به بی پروایی ها و بی توجهی هانسـبت به نظافت شـهر نگاه معنی داری انداخته شـود، نوعی بیگانگی با شهر در وجود بسیاری ها احساس می شود، معلوم نیسـت که تا چه وقت بار سنگین جفاکاری ها و بی پروایی های ما را شانه های استخوانی کارگران تنظیف شاروالی کابل حمل کنند؟ وقتی ما همه کار ها را به عهده شـاروالی کابل بگذاریم و حتی از انداختن زباله‌ها و کثافات در زباله دانـی ها خود داری ورزیم و به اصـطلاح هرچه پیش آمد و خوش آمد عمل کنیم، چه گونه می توانیم به دسـتور دینی و وظیفه شهروندی خود رسیده گی کنیم؟

یکی از کارگران تنظیف که لای و لوش را از آب روهای کنار جاده ها بیرون می کشـید، درحالی که با پشـت دست عرق های جبین خود را پاک می کرد، گفت: شما خود قضاوت کنید، اگر این زباله‌ها در زباله دانی هایی که در هرجای شهر نصـب گردیده، تخلیه شوند، نیازی نیست که هر از گاهی آب روها را پاک کنیم، ولی نا گزیر هسـتیم در پهلوی جاروب کشی، گرد آوری و انتقال زباله ها از بستر شهر، آب رو ها و کانال ها را نیز لوش کشی کنیم تا در هنگام بارنده گی سـبب آب گرفته گی روی جاده ها نشـود، او از دست فروشان، دکانداران و آن هایی که مواد اضـافی را در آب رو ها مـی اندازند، خواهش کـرد از زباله دانی ها اسـتفاده کنند تا کارگران تنظیف فرصت بیشـتر برای تامین نظافت شهر به دست بیاورند.

حال که شـاروالی کابل بار دیگر اقدام پیشـگیرانه کار پاک کاری آب رو ها را آغاز کرده تا از آسـیب پذیری های بارنده گی ها جلوگیری نماید، شـهروندان نیز با پرهیز از انداختن زباله ها در آب روها و مسیر انتقال آب خود را در این کار زار شریک سـازند، تا عرق های که بـرای انجام دادن این کار ریخته می‌شوند، بی ثمر خشک نگردد.

د ښار د پاکولو په موخه د ښاروالۍ هلې ځلې او د ګرځنده پلورونکو ناوړې فعالیتونه

دا ټولو ته څرګنده ده چې ښاروالي د ښاری ستونزو د له منځه وړلو او خپلو ښاریانو ته د ښه ژوند او د پاک چاپېریال د رامنځته کولو دنده او مسـوولیت په غاړه لري . خو ددې ترڅنګ، له ښاروالۍ سـره د خلکو هر اړخیزې مرستې کولای شـي د ښاری سـتونزو په له منځه وړلو کې ګټورې ثابتې شـي، چې په نورو هیوادونو کې د ښارونو پاکوالي، سمسـورتیا، ښکلا، زرغونتوب او آبادی، ددې خبـرې ښه ثبوت کیدای شي . نو له دې امله له ښاروالۍ سره دښاریانو مرسـته یوه جدی اړتیا ده چې باید ترسـره شي . څنګه چې تجربو ثابته کړې، تـرڅو خپله ښاریان د خپل ښار په سمسورتیا او پاکوالي کې برخه وانخلي او له ښاروالۍ سـره د ښاری سـتونزو په لمنځه وړلو کې د مرسـتې لاسونه یونکړي نه یواځې دا چې، ښار ي سـتونزې له منځه نه ځي بلکې، نورې ستونزې به هم سـر راپورته کړي چې هغه وخت به یې له منځه وړل ډېـر ګـران وي . څنګه چې لیدل کیږي کابل ښار نن ورځ د نړۍ د نورو ښارونو په پرتله وروسته پاتې او د کثافاتو د شتون او ډیر والي له مخې یو ککړ ښار بلل کیږي، څکه په دې برخه کې د ښاریانو د هیڅ راز مرسـتو نښې نښانې نه لیدل کیږي . کابل ښاروالي سره له دې چې له یو لړ سـتونزو سـره مخ ده خو بیایې هم خپلې هلې ځلې جاري ساتلې او په دې توانیدلې چې په یوشـمیر برخو کې تر ډیره پورې بریالۍ شي او د خپلو ښاریانو دهوسـاینې په موخه یې په یو لړ سـتونزو لاس بری موندلی . خو یوه سـتونزه چې تراوسـه پورې د دغه ارګان په وړاندې پـرته ده هغه دښار ککړتیا او په ښار کې د کثافاتو د تولید د کچې زیاتوالی اوپه دې اړه له ښاروالۍ سـره دښاریانو په تیره دګرځنده پلورونکو نه مرسته کول دي . د یادې سـتونزې د رامنځته کیدو او پـراخیدو یو لامل دا دئ چې، په ښار کې د خلکو ګڼه ګوڼه اونفوس په بیساری توګه زیات شوی، بل دا چې په دې برخه کې ښاریان او خپنې اړونده اداري هیڅ راز مرسـتو ته زړه نه ښه کوی او هرڅه یې ښاروالۍ ته پریښي دي . دا په داسې حال کې ده چې، د ښاروالی دتنظیف عمله او کار کوونکي، شـپه ورځ لګیا دي او زیار باسـي تر څو ښار پاک او خپلو ښاریانو یوه پاکه فضا اوپاک چاپیریال رامنځته کړي، خو څنګه چې لیدل کیږي دتنظیف دعملې هلې ځلې په ښار کې دګرځنده پلورونکو دناوړه فعالیتونو قرباني کیږي. لکه پورته چې یادونه وشوه، همدا ښاریان په تیره ګرځنده پلورونکي دی چې، دښار او چاپیریال په ککړتیا کې رول لري . نو په پای کې دې یادې ته رسـیږو ترڅوچې، ښاریان په تیره ګرځنده پلورونکـي دخپلوورځنیوچارودپـرمخ بیولو پر مهال، دخپلې سیمې پاک ساتلوته پام ونکړي او ددوې فعالیت داړوندو ادارو له لوري کنتـرول نشـي، دښارپاکیدل له امکان څخه لرې ښکاري او په هیڅ هیواد کې ښاروالی نشي کولای د خپلو ښاریانو له مرستواو له اړینوامکاناتو پرته په دغې ستونزې لاس بری ومومي.

ناصري

له کابل ښاروالۍ سره دښاریانو او ګذر وکیلانو مرسته، دښاري پلانونو پلي کیدو لړۍ ته ګړندیتوب ورکوي

دیوه پاک، ښکلی، سمسور او له هر راز ناولتیا وو او ککړتیاوو څخه د پاک ښارشتون، د هر انسان اړتیا او غوښتنه ده او هرڅوک غواړي چې په یوه پاک ښاراوپاک چاپیریال کې ژوند وکـړي . خودغې موخې ته انسان هغه وخت رسیدلای شي چې، خپلې متې راونغاړي او د مسـوولیت په احساسولو سره د خپل ښار او چاپیریال په پاکولو او سمسـورتیا کې په ریښتینې توګه برخه واخلي، دښاروا لی ملتیا دې وکړي او دهر هغه څه چې د ښار او چاپیریال د ککړتیا سبب کیږي مخه ونیسـي .له ښار څخه دښاري ستونزوپه له منځه وړلو کې دښاریانورنده اوپه دې برخه کې له ښاروا لی سره مرسته،دګذر دوکیلانورول ،مثبتې اغیزې لرلای شـي،څکه دګذروکیلان دخپلوسـیمه ایزوستونزودله منځه وړلودنده اومسـوولیت په غاړه لري اوتـرڅنګ یې په ښارکې دښاري نظم درامنځته کولودڅـرنګوالي په موخه ښاروالي ددوي سـالمو اورغنده مشـورو،وړاندیزونواوطرحوته اړتیا لري . کابل ښار چې له څو لسیزو راهیسې له راز راز ستونزو او ناخوالو سره مخ شـوی، تر ډیر حده پورې یې د ښار ښه ترمنځي اغیزو لاندې نیولې او پلو یې، د ښاري پلانونو دپلـي کیدوپه وړاندې خنډونه رابرسیره کړي دي .که څه هم چې کابل ښاروالي د خپلو لږو امکاناتو په درلودلو سـره دداشـان سـتونزو له منځه وړلو په موخه، تل هڅه کړې او خپلې هلې ځلې یې جاري سـاتلې، خو دا چې دښاریانو مرسته ورسره نشته ، تراوسه په دې نده بریالۍ شوې چې له ښار څخه د یادې ستونزې لمن په ټولیـزه توګه ور ټوله کړي . خو که چیرې په ښارکې دناحیودګذرونو ښاغلـي وکیلان دیادوسـتونزودله منځه وړلوپاره،دخپلوسـیمواوسـیدونکي دې کارته تولنیزو کارونو کې برخه واخلي او دښاروالۍ ملتیا او په هغو حشـرونو کې چې وخت ناوخت د ښاروالۍ له خوا په همدې مـوخه په لاره اچـول کـیږي ګډون وکړي او دښار او چاپیریال په پاکولو سره خپل مسوولیت سرته ورسوي، نو له شـک پرته چې دغه ښاربه خپله ښه بدله او خپل پاکوالی، خپله سمسـورتیا او ښکلا به ډیر ژر تر لاسـه کړي . کابل ښاروالي یوازې ده او د ټولو ښاریانوپه تیره دګذردوکیلانو مرستو ته اړتیا لري او هر ښاری ته ښایي ترڅود دغه خدماتـي ارګان چې هدف او موخه یې ښاریانو ته خدمت کـول دی، ملتیا وکړي او په خپله دې خـپل خانـته د روغتیا او سلامتیا د راوستلو لامل شي.

الیاس

ورزش مویتای و افتخارات بانوان افغان!

فدراسیون مویتای افغانسـتان با پیگیری و تلاش های خسـته گی ناپذیر ریاست عمومی تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک افغانسـتان، به عنوان یک فدراسیون مسـتقل منظور گردید و فعالیت خود را از زمان منظوری رسـماً آغاز نمود.

گزارشگر نشریه پامیر در این شماره، مصاحبه‌ی را با یک تن از ورزشکاران رشته مویتای انجام داده است که تقدیم می گردد.

س: خود را معرفـی نموده، بگویید که چه طور علاقه‌مندان این رشته ورزشی شدید؟

ج: حفیظه بهمنی هسـتم، از کودکی به این ورزش علاقه داشـتم، تمرینات خود را نزد خواهر بزرگم شروع کردم و مدت چهار سـال می‌شـود که پیراهن ملی موی تای را بر تن می کنم.

س: تا کنون چند مسـابقه انجام داده اید و چه دستاوردی دارید؟

ج: تا فعلاً هفت مسـابقه داخلی و یک مسـابقه خارجی انجام داده ام. در مسـابقه خارجی که میان **۳۳** کشور جهان برگزار شده بود، توانسـتم مدال برونز را بدسـت بیاورم که این پیروزی، برایم افتخاربزرگی بود. سال دو بار جهت انجام مسابقات به خارج از کشـور سفر می کنم، البته موضـوع نوبت نیز مطرح اسـت، یعنی یکبار آقایان و یکبار هم بانوان به مسـابقات خارجی اشتراک می کنند.

س: یک ورزشـکار باید دارای کدام ویژگیها باشد تا به پیروزی نایل آید؟

ج: یک ورزشـکار باید از قدرت بدنی بالایی برخوردار باشد، مسـتعد و از قوانین ورزشی آگاهی داشته باشد. همچنان آراسته با مهارت های فنـی و حـرفه‌ی بوده و از اندوخته‌های قهرمانان کشـور که برایش الگو هسـتند، بهره بگیرد تا بتواند در میدان های رزم، پیروزی های خوبی بدست بیاورد.

فریده عبیدی

استقبال مـــــــردم از کاهش ازدحام ترافیکی در چهارراهی ها

موجودیت چهارراهی های بزرگ و هندسی شکل، در شهری که صدها هزار وسایط نقلیه در آن تردد دارد مشکلاتی زیادی به بار می آورد. کابل شاید نخستین پایتختی باشد که ازدحام و مشکلات ترافیکی روز به روز بیشتر و بیشتر میشود و راننده‌گان و راه گذران را به دشواری مواجه میسازد. موجودیت چهارراهیهای بزرگ و غیر معیاری، نبود اشاره های ترافیکی و در برخی موارد، رعایت نشدن قانون رانندگی از سوی راننده‌گان عوامل است که راه بندی و ازدحام ترافیکی را در شهر کابل بوجود آورده است. شاروالی کابل با درک این معضل و حس مسوولیت پذیری، تعدادی زیادی از چهارراهی های بزرگ و هندسی شکل که در گذشته سبب کند شدن جریان ترافیک در شهر میشدند را تخریب و دوباره به شکل معیاری مرمت کرده است. مرمت و بهسازی چهارراهی ها با استقبال گرم راننده‌گان و باشنده‌گان شهر کابل روبرو شده است. اجمل که در مسیر ده افغانان - سرای شمالی رانندگی می کند، در این مورد می گوید: چندی پیش، زمانی که چهارراهی برکی برداشته نشده بود، ازدحام ترافیکی در این منطقه خیلی زیاد بود، بعضی وقت ها ساعت ها انتظار میکشدیم تا راه باز شود و به مسیر خود ادامه دهیم. خوشبختانه اکنون که چهارراهی برکی و سرک های منتهی به سرای شمالی به شکل معیاری ساخته شده اند، سهولتهای زیادی در رفت و آمد ما بوجود آمده است. از شاروالی کابل بابت این اقدام نیک و پسندیده تشکری میکنم. امیدوارم

که این اداره به سرک ها و چهارراهی های دی گر شهر کابل نیز توجه کند. همایون که باشنده لیسه مریم خیرخانه است، طرح کوچک ساختن چهارراهی ها را ستایش میکند و آنرا یک اقدام بی پیشنه در راستای کاهش راه بندی و ازدحام ترافیکی دانسته میگوید: من به عنوان یک شهروند از این عمل شاروالی کابل استقبال میکنم، خوب میدانم شاروالی کابل، در امور که مربوط به این نهاد خدمتگذار میشود فعالیت های زیادی انجام داده است که بهسازی سرک ها و مرمت چهارراهی های بزرگ و هندسی شکل، بیانگر این مدعاست. در گذشته گذر از چهارراهی ها خیلی زمانگیر بود، وقت ما زیاد تلف میشد و سرِ وقت به کاروبار نمیرسیدیم، خلاصه خیلی خسته کن بود. اکنون خیلی به آسانی از این چهارراهیها میگذریم و به وقت معین به کار و بار خود میرسیم. احمد حارث یکتن از محصلان پوهنتون افغان سویس در رابطه به کاهش ازدحام ترافیکی در چهارراهی میگوید: در سالهای گذشته، زمانی که میخواستم به پوهنتون بروم، تقریبا دوساعت زمان میبرد تا به آنجا برسم. بارها نتوانستم سرِوقت به صنف حاضر شوم، راه بندی واقعاً معضلی بزرگی برایم ایجاد کرده بود. اکنون که سرک ها بزرگ شده و چهارراهی ها به شکل معیاری ساخته شده اند، راه بندی و مشکلاتی ترافیکی خیلی کاهش یافته است. من به عنوان یک شهروند از تلاشهای شبا روزی شاروالی کابل قدردانی میکنم. طرح بهسازی چهارراهیها، جریان ترافیک را در بسیاری از جاده های شهر کابل به روال عادی برگشتانده و معضلی راه بندی را در مسیرهای گوناگون شهر کابل کاهش داده است.

غلامی

له شک پرته د انسانانو د ژوند لپاره چاپیریال یو ...

که خپل هیواد، خصوصاً کابل ته وګورو، نو وینو، چې د موټرو د لوګیو له امله بهرنۍ ککړتیاوې لاپسې زیاتیږي او د کابل هوا ورځ تر بلې په چټلیدو ده. نو په کار ده چې د مخنیوي لپاره یې لازم تدبیرونه ونیول شي.

که ونې او نباتات نه وي، لکه زموږ په هیواد کې چې د دري لسیزو جګړو له امله د دغو سرچینو ۶۰ سلنه له منځه تللې، چې په هوا کې له مختلفو لارو کاربندای اکساید تیتیږي او نورو مضره ګازونو سره مخلوطیږي، نو که وغواړو یا ونه غواړو، هغه تنفس کوو، چې په ښکاره روغتیا ته زیان رسوي او د انسان توان کموي.

د نړۍ زیاتو هیوادونو د دغې ستونزې د حل لپاره په زیاتې پانګونې سره تدابیر نیولي دي، خو د دغې ستونزې حل ژر نشي کیدی، امکان لري زیان کلونه ونیسي. د صنایعو خصوصاً د کیمیاوي صنایعو په پراختیا کې، چې د ګلخانه یي ګازو د تولید لامل ګرځي، د ځمکې په اتموسفیر کې اوزون ګاز کمزوري کوي، چې په نتیجه کې د لمر بنفش شعاع ځمکې ته رسیږي او دا شعاع کملاً زهري ده او د ځمکې پر مخ د ژوندیو موجوداتو او نباتاتو د نابودۍ لامل ګرځي.

د نړۍ متمدنو هیوادونو د دغې ناخوالې د مخنیوي لپار د (کیوتو) په نوم یو تړون لاسلیک کړ، چې له مخې یې غړي هیوادونه مکلف دي، تر څو د کیمیاوي صنایعو له تولیداتو څخه چې ګلخانه یي ګازونه زیاتوي، مخنیوی وکړي.

باید وویل شي، چې د دولتونو او ټولنو خلک په ګډه کولی شي، د هوا ککړتیا په کمولو کې مهم رول ولوبوي، هیڅ وخت یو حکومت نشي کولی، چې په یوازې توګه او د نورو له همکارۍ پرته دغه ستونزه حل کړي. د نړۍ دولتونه د منظمو او مخصوصو پروګرامونو په کارولو سره کولی شي، د تولیدي فابریکو خاوندانو او نورو غټو او وړو صنعتګرانو ته، د چاپیریال ساتنې او له ککړتیا نه د مخنیوي په کمپاین کې راوبولي. لکه د دغو وړاندیزونو په عملي کولو باندې موړ کولی شو، چې تر یو حده پورې په دغو شرایطو کې د هوا ککړتیا راکمه کړو:

د هغو نقلیه وسایلو درول، چې اساسي ترمیم ته اړتیا لري.

په کارخانو کې د ډبرو سکرو او تیلو پر ځای د ګازو سوځول.

د نویو صنعتي واحدونو استقرار او له ښارونو بهر د مناسبو ځایونو ځانګړي کول او هغو ځایونو ته د ښارونو دننه د ټولو صنایعو انتقال.

د اړتیا پر وخت د شخصي نقلیه وسیلو پر ځای، د عمومي نقلیه وسیلو ځای پر ځای کول.

په استوګنیزو ځایونو د زیاتو ګازو سوځیدو لپاره، د ګاز رسونې سیستم ته پراختیا.

د دولت لخوا په ټاکلو سیمو کې د ډیرانونو انتقال او مناسب سون لپاره، د ښاریانو همکاري جلبول او عمومي ښوونه.

د چاپیریال ساتنې په برخه کې د ښاریانو همکاري او د ښارونو د پاکوالي په برخه کې د مسوولیت احساس.

د هیواد په لویو ښارونو کې د سم ښاري ټرانسپورټ سیستم رامنځته کول.

د روغتونونو او نورو ښاري کثافت دانیو یا ډیرانونو د تنظیم لپاره، د ښه مدیریت سیستم رامنځته کول.

د کچه سرکونو جوړول او د ښارونو د زرغونولو لپاره د ښاریانو هڅول.

په لویو ښارونو کې د آبرسانۍ سیستم سمبښت (سم جوړول).

د ښارونو دننه د تولیدي فابریکو جوړولو مخنیوی.

په هیواد کې د چاپیریال ساتنې فرهنګ دودول.

د تولیزو اړیکو د وسایلو او رسنیو له لارې، ښاریانو ته د ناسالم چاپیریال د زیانونو بیانول.

تر ځمکې لاندې د اوبو له ککړتیا نه د مخنیوي لپاره، په لویو ښارونو کې د فاضلابو د کانالیزاسیون سیستم جوړول.

ککړتیا، د یو نامطلوب بدلون په توګه د هوا، اوبو او یا خاورې په فزیکي، کیمیاوي او بیولوژیکي خواصو کې تعریفولی شو، چې د انسانانو او نورو ژوندیو موجوداتو د فعالیتونو بقا په خطر کې اچوي.

همدارنګه، د چاپیریال ککړتیا ممکن طبیعي سرچینه ولري، لکه: اورغورځونه، د ځنګلونو سوځېدنه، توفانونه، زلزله، باطلاقونه او مرداري اوبه. که څه هم د چاپیریال د ککړتیا انساني عوامل ډیر متفاوت او توپیریز دي، خو بیا هم له یو اصلي او بیولوژیکي لامل نه سرچینه اخلي.

د ککړتیاوو ډولونه

د چاپیریال ککړتیاوې مختلف ډولونه لري، چې دلته یې د نمونې په توګه یادونه کوو:

د هوا ککړتیا

د اوبو ککړتیا

د ځمکې لاندې اوبو ککړتیا

د خاورې ککړتیا

د ککړتیا لاملونه

د چاپیریال د ککړتیا څلور اصلي او اغیزمن لاملونه دا دي:

د نفوس ډېروالی

د ځنګلونو تخریب او د نباتي پوښښ له منځه وړل.

د ټکنالوژۍ، عموماً د کیمیاوي ټکنالوژۍ اغېزې لګښت.

په ځمکه کې د تودوخې د درجې لوړیدل.

همدارنګه د چاپیریال د تخریب له څلورو اصلي لاملونو څخه تر لاسه شوې پایلې:

د هوا ککړتیا

د اوبو ککړتیا

د خاورې ککړتیا

د غږ ککړتیا

د خاورې تخریب او پوډه کیدل

د بیکارۍ او غربت پیدا کیدل

ناروغي او مرګ.

د چاپیریال ککړتیا له ډول ډول سرچېنو نه رامنځته کیږي، لکه د بشري تمدن پرمختګ، د ټکنالوژۍ پرمختګ او ورځ تر بلې د نفوس ډېروالي سره، اوس مهال نړۍ د ځمکې، اوبو او هوا ککړتیا په نوم ستونزې سره مخامخ شوې ده، چې د ځمکې په کره کې د استوګنو ژوند تهدیدوي.

نن ورځ د چاپیریالي ژوند وضعیت په داسې ډول دی، چې د یو ښار او ان یو هیواد خلک د بل ښار او یا هیواد د ککړتیا له اغیزو نه خوندي نه دي. دغه ستونزه زموږ په ګران هیواد افغانستان کې تر نورو هیوادونو ډېره ده. په ځانګړې توګه په لویو ښارونو کې چې د نفوسو شمیر یې ډیر دی.

د هغو نقلیه وسایلو درول، چې اساسي ترمیم ته اړتیا لري.

په کارخانو کې د ډبرو سکرو او تیلو پر ځای د ګازو سوځول.

د نویو صنعتي واحدونو استقرار او له ښارونو بهر د مناسبو ځایونو ځانګړي کول او هغو ځایونو ته د ښارونو دننه د ټولو صنایعو انتقال.

د اړتیا پر وخت د شخصي نقلیه وسیلو پر ځای، د عمومي نقلیه وسیلو ځای پر ځای کول.

په استوګنیزو ځایونو د زیاتو ګازو سوځیدو لپاره، د ګاز رسونې سیستم ته پراختیا.

د دولت لخوا په ټاکلو سیمو کې د ډیرانونو انتقال او مناسب سون لپاره، د ښاریانو همکاري جلبول او عمومي ښوونه.

د چاپیریال ساتنې په برخه کې د ښاریانو همکاري او د ښارونو د پاکوالي په برخه کې د مسوولیت احساس.

د هیواد په لویو ښارونو کې د سم ښاري ټرانسپورټ سیستم رامنځته کول.

د روغتونونو او نورو ښاري کثافت دانیو یا ډیرانونو د تنظیم لپاره، د ښه مدیریت سیستم رامنځته کول.

د کچه سرکونو جوړول او د ښارونو د زرغونولو لپاره د ښاریانو هڅول.

په لویو ښارونو کې د آبرسانۍ سیستم سمبښت (سم جوړول).

د ښارونو دننه د تولیدي فابریکو جوړولو مخنیوی.

په هیواد کې د چاپیریال ساتنې فرهنګ دودول.

د تولیزو اړیکو د وسایلو او رسنیو له لارې، ښاریانو ته د ناسالم چاپیریال د زیانونو بیانول.

تر ځمکې لاندې د اوبو له ککړتیا نه د مخنیوي لپاره، په لویو ښارونو کې د فاضلابو د کانالیزاسیون سیستم جوړول.

ککړتیا، د یو نامطلوب بدلون په توګه د هوا، اوبو او یا خاورې په فزیکي، کیمیاوي او بیولوژیکي خواصو کې تعریفولی شو، چې د انسانانو او نورو ژوندیو موجوداتو د فعالیتونو بقا په خطر کې اچوي.

همدارنګه، د چاپیریال ککړتیا ممکن طبیعي سرچینه ولري، لکه: اورغورځونه، د ځنګلونو سوځېدنه، توفانونه، زلزله، باطلاقونه او مرداري اوبه. که څه هم د چاپیریال د ککړتیا انساني عوامل ډیر متفاوت او توپیریز دي، خو بیا هم له یو اصلي او بیولوژیکي لامل نه سرچینه اخلي.

د ککړتیاوو ډولونه

د چاپیریال ککړتیاوې مختلف ډولونه لري، چې دلته یې د نمونې په توګه یادونه کوو:

د هوا ککړتیا

د اوبو ککړتیا

د ځمکې لاندې اوبو ککړتیا

د خاورې ککړتیا

د ککړتیا لاملونه

د چاپیریال د ککړتیا څلور اصلي او اغیزمن لاملونه دا دي:

د نفوس ډېروالی

د ځنګلونو تخریب او د نباتي پوښښ له منځه وړل.

د ټکنالوژۍ، عموماً د کیمیاوي ټکنالوژۍ اغېزې لګښت.

په ځمکه کې د تودوخې د درجې لوړیدل.

همدارنګه د چاپیریال د تخریب له څلورو اصلي لاملونو څخه تر لاسه شوې پایلې:

د هوا ککړتیا

د اوبو ککړتیا

د خاورې ککړتیا

د غږ ککړتیا

د خاورې تخریب او پوډه کیدل

د بیکارۍ او غربت پیدا کیدل

ناروغي او مرګ.

د چاپیریال ککړتیا له ډول ډول سرچېنو نه رامنځته کیږي، لکه د بشري تمدن پرمختګ، د ټکنالوژۍ پرمختګ او ورځ تر بلې د نفوس ډېروالي سره، اوس مهال نړۍ د ځمکې، اوبو او هوا ککړتیا په نوم ستونزې سره مخامخ شوې ده، چې د ځمکې په کره کې د استوګنو ژوند تهدیدوي.

نن ورځ د چاپیریالي ژوند وضعیت په داسې ډول دی، چې د یو ښار او ان یو هیواد خلک د بل ښار او یا هیواد د ککړتیا له اغیزو نه خوندي نه دي. دغه ستونزه زموږ په ګران هیواد افغانستان کې تر نورو هیوادونو ډېره ده. په ځانګړې توګه په لویو ښارونو کې چې د نفوسو شمیر یې ډیر دی.

با هماهنگی ادارات چگونه گی علت آلوده گی هوا نظارت می شود

جلسه مشترک هماهنگی میان شاروالی کابل و اداره ملی حفاظت از محیط زیســت در مورد میکانیـزم جلوگیـری از آلودگـی هوا بـرگـزار شـد. محمد داود سـلطان زوی شـاروال کابل، شـاه زمان میوندی رییس اداره ملی حفاظت از محیط زیست و رییسـان اداره های مختلف، در مورد میکانیزم جلوگیری از آلودگی هوا بحث و تصـامیم لازم اتخاذ نمودند. در این جلسـه فیصـــله شد که با هماهنگی کامل ادارات، از چگونگی علت های آلایندگی هوای کابل، به گونه جدی نظارت می شود.

درپنج زون شهر، مراکز فرهنگی و مارکیت های زنانه ایجاد می گردد

محمد داود سلطانزوی شـاروال کابل، در مورد ایجاد مراکز فرهنگی در پنج زون شهر، ساخت بازارهای زنانه برای خانم ها، اعمار تشـــناب های شـهری و تقویت برنامه‌های فرهنگ شـهر نشینی، با مسوولان پروژه حمایت از شاروالی کابل (اتحادیه اوروپا) بحث و تبادل نظر نمود.

شــاروال کابل از فعالیت‌های اتحادیه اروپا در خصـــــوص بر گزاری برنامه های فرهنگی، ظرفیت سازی و مواردی دیگر، قدر دانی کرد و خواهان همکاری های بیشــــتر این نهاد با شـاروالی کابل شـد. شـاروال کابل در مورد اجرای برنامه های تقویت فرهنگ شهر نشینی گفت: در برنامه ریزی های توســـعه‌یی ما در قســـمت ایجاد مراکز فرهنگی، ساخت تشـناب‌های شهری و مارکیت های زنانه برای خانم ها در پنج زون مختلف شـــــهر کابل، جاهای مناسب مشــخص گردیده است که در تطبیق آن، نیاز به همکاری بیشـــــتر اتحادیه اوروپا داریم. نمایندگان دفتـر اتحادیه اروپا از چگونگی کارکردها و طرح های شان در قبال پلان های شاروالی کابل وضاحت داده و تعهد همکاری های موثر و دوامدار را به شــــاروال کابل سپردند.

ازسالروز وفات ابوالمعانی بیدل ...

به طور معرفت رسید، به طلســم حیرت دچار ماند، ازچهار عنصر موالید گذشت؛ اما درخم و پیچ هرکوچه نجوا داشـــت و ۹۹هزار بیت ســرود. نکات اش وجیزه های صــوفی گری است و رقعاتش یاد دوستان از بی خبری. سال ۱۱۳۳مهتابی درآخرین شــــب زنده گی مستعارش گفت:

به شبنم صبح این گلستان فشـاند، جوش بهار خود را

عرق چو ســیلاب ازجیب رفت و ما نکردیم کار خود را

برای اولین بار در افغانستان محمد شایق افندی از روز درگذشـت ابوالمعانی میرزا عبدالقادر بیدل (رح) با حضـــور دوازده تن از همدلان بیدل گرا، گرامیداشت نمود، پس از آن مشعل دار رســالتمند ابوالمعانی، محمد عبدالحمید اسیر مشـــهور به قندی آغا از روز درگذشت این شاعر سترگ زبان پارسـی دری با جمعی از یاران همدل به مدت ۴۸ سال گرامی داشت نمودند. شیوه کار اسیر با بیدل خیلی مسوولانه بود، تا آنجا که به شـــــماری از غزلیات ابوالمعانی بیدل مخمس نوشـت و به اســاس برداشـت هایش شماری از اشـعار ابوالمعانی بیدل (رح) را برای سوختگان راه و روش بیدل تاویل و توجیه مـی کـرد. این روش بـر روح استاد سر آهنگ نیز تاثیر گذاشته بود وقابلیت های فطری این اســتاد در درک اشـــعار ابوالمعانی بیدل او را واداشت تا برخی از اشعار ابوالمعانی را به خوانش بگیرد و مردم را با شعر این شاعر بزرگ آشنا سازد.

پس از محمد عبدالحمید اسیر، پسـرش محمد عبدالعزیز مهجور برای بیسـت و سه سال تمام آیـــــــنه دار راه و روش پدر بود. جمعاً این خانواده بیدل گرا به مدت ۷۳سال است که از حضـرت بیدل (رح) پاسداری می نمایند. پس از درگذشت عبدالعزیز مهجور، پســـرش محمد عبدالقادر آرزو راه و روش نیاکانش را مســولانه دنبال کرده است که امسـال نیزاز عـروج ملکوتـی این بـزرگ مـرد، در محل دایمی تجلیل (منزل خویش) گرامی داشت به عمل آورد.

کابل ښاروال د دارالامان له واټ ...

شنو بوټو کینولو په موخه اړوندو ځانګو ته لازمې لارښوونې وکړې.

ښـاغلي سـلطانزوی وویل چې، غواړي په غوره اقداماتو سـره د فرهنګ جوړونې او دې برخې ته په پاملرنې سره خلکو ته د هیوادپالنې روحیه او له رواني اړخه خلکو ته ښه حس ورکړي.

کابل ښـــاروال زیاته کړه چې، د کابل ښـــار د لاښـکلا په موخه به خپلې هلې ځلې نورې هم ګړندۍ کړي.

کابل ښاروال له کابل ښاریانو غوښـتنه وکړه ترڅو له ښاري تاسیســاتو څخه د سالمې ګټې اخیســـتنې ترڅنګ، دهغو ساتنه اوڅارنه هم وکړي.

به توسعه و رشد منظم ...

تطبیق بهتر پروژه ها، نقش مردم مهم و اساســی اســت، زیرا مالک اصـلی پروژه ها شـهروندان میباشــند. شــاروال کابل خواهان همکاری همه جانبه باشندگان محل در مراحل مختلف اجرایی شــدن کار عملی پروژه ها شـد. شـاروال کابل افزود: یکی از نواحی که در گذشته به آن کمتر توجه شده و پروژه های انکشـافی چندان عملی نشده است، نقاط دوردست ناحیه هشتم است که بعد از این در زمینه‌ی توســعه و رشـــد منظم این ناحیه اولویت داده می‌شود.

د ناحیو د ښځو شوراګانو غړې وستایل ...

وو، د کابل ښـاروالۍ له لوري د ســتاینلیکونو او ډالیو په ورکړې سره ونازول شوې.

په هغه غونډه کې چې له همدې امله جوړه شوې وه، په ټولنیزو او کلتوري چاروکې مرســـتیال ښاوړال دسرخیړونکي مرستیال محمد فاضـل شــــریفي د خپلې وینا په ترڅ کې وویل: کابل ښـاروالي په لویو پریکړوکې د ښــځو رول مهم ګڼي څکه ښځه کولاې شـي په خپل جوړونکي لید لوري او د ټولنیزو لویو مســـــئولیتونو په لرلو سره، د ټولنې په رغونه او ښاري ستونزو د له منځه وړلو برخه کې خپل رول ولوبوي.

شریفي وویل: د ښـځو شـوراګانې، چې له کابل ښـاروالي ســره د پلانونو په پلي کیدو او ښـاري ستونزو په پیژندنه کې مرسته کوي د ستایلو وړ دي. نوموړي ژمنه وکړه چې د امکان تر بریده به د ښـــځو ســـتونزو ته جدي پاملرنه وکړي څو وکولای شي په ښاري مدیریت کې خپل رغنده رول په ښه توګه ترسره کړي.

په کابل ښارکې د ګڼه ګوڼې د کمښت په موخه هلې ځلې ...

پلي کیدل، چې په ښــــارکې د بې نظمۍ او ګډوډۍ لامل شوي، د روان کال د تلې میاشتې په ۱۲ مه نېټه له لومړۍ ناحیې څخه پیل شول.

د کابل ښاروالۍ چارواکي، د ښاري ګڼې ګوڼې د کمښت پلان په پلي کیدو او د بیلابیلو ځانګو ترمنځ په حمایتي او تقویتي بـرخو کـې پـر همغږۍ ټینګار کوي. په دې وروستیو کې د نورو لارو چارو پرمونډولو سره بیره د ښار په بیلابیلو برخو کې د ګڼې ګوڼې د کمښت په موخه نوې طرحې جوړې شـــوې چې، پړاو په پړاو به پلي شي.

کابل ښـاروالي په ښـارکې د لېږدونکوموټرو د تنظیم، له پلو لارو او سـړکونو څخه د خنډونو، ګرځنده پلورونکو اوخپل سـر غرفو لرې کولو په موخه جدي اقدامات ترلاس لاندې نیولـي او له ورانديې ښاریانو ته به دې اړه خبر ورکړی ده.

د یادونې وړ ده چې، کابل ښـاروالي د ګرځنده پلورونکو لپاره ځانګړي ځایونه ټاکلـي دي او دوی ته یې لارښوونه کړې ترڅو له یادو سیمو پرته په نورو ســـیموکې فعالیت ونکړي او له سرغړونکو سره به قانوني چلند وشي.

شاروال کابل از دفترهای اداری ناحیه چهارم دیدن نمود

به منظور تسـریع روند خدمت رسانی، محمد داود سـلطان‌زوی شـاروال کابل، از دفاتر اداری ناحیه چهارم دیدن نمود. شـــاروال کابل در جریان این نظارت، به بخش های مـــربوط هدایت داد تا نظم شهری بهتر و بیشـتر در بازارهای مختلف آن ناحیه تحقق یابد. وی با تاکید بر اینکه بر مبنای برنامه های سنجیده شـده، فعالیت تمام اصناف مطابق اصول شـهری تنظیم شـود، گفت: در صـورت تخلف با متخلفان برخورد قانونی صورت می گیرد. شـاروال کابل اضـافه نمود، در تلاش بهبود عرضـه خدمات در نواحی مختلف سطح شهر هســـتیم تا با ارایه خدمات موثر، برای شـهروندان رسـیده گی لازم شود.

مقرری‌های جدید در شاروالی کابل

بر اساس پیشـنهاد شاروالی کابل و منظوری مقام عالی ریاسـت جمهوری، محمد عمر آرین در بسـت اول به حیث رییس جدید تفتیش داخلی، سمیرا رسا در بسـت رتبه دوم به حیث سخنگوی شاروالی کابل، سید محمد عمر در بســت رتبه دوم به حیث رییس تدارکات، عبدالقیوم عمـران در بسـت رتبه دوم به حیث معاون ریاست کار، حفظ و مراقبت و فرشته حسینی سادات به حیث آمر جندر شـاروالی کابل تعیین و توسـط محمد داود سـلطان‌زوی شـاروال کابل، به کارمندان شاروالی معرفی شدند.

ساخت پنجصد و هفتاد متر سرک ...

تعمیر اداری ناحیه نهم شـــاروالی کابل، کار ساخت ۵۷۰ متر سـرک با عرض ۶،۵ متر جریان دارد که سرک مکروریان چهارم را به سـاحه‌ی یک توت وصل می سازد. باشـندگان گذرهای ۱۴،۱۵ و ۱۶ ناحیه نهم از این سـرک به صورت مستقیم مستفید می شوند.

نخستین نمایشگاه سه روزه فنی– تخصصی افغانستان و ایران موفقانه ...

تبادل تجارب مدیریت بهتر شـهری و ارتقای ظـرفیت در فن آوری‌های جدید بـرگـزار گردیده و زمینه خوب بـرای انتقال معیارهای مدیریتی، توسـعوی و رشـد سـکتورها در دورنمای شـهرها اسـت که در تامین روابط حسـنه دو کشـور و رشد منطقوی مفید واقع خواهد شـد. شـاروال کابل تاکید نمود که افغانستان و ایران مشترکات دیرینه‌ی فرهنگی و تاریخی دارد، همکاری‌های مشـترک میان شـاروالی‌های تهران و دیگر شـهرهای بزرگ ایران با شـاروالی کابل، کیفیت کار سـکتور داخلی را در قســـمت تطبیق پروژه‌های سـاختمانی و تولیدات ماشـینری و مواد ساختمانی، نمادین می‌سازد. شـاروال کابل افزود: با زمینه سـازی فرصـت‌ها برای انجام فعالیت‌های سکتور خصـوصی کشـورها، در پیشـبرد پروژه‌های عام المنفعه و نظام شهری، می توانیم نقش موثر و کارایی را تجربه نماییم. در این نمایشگاه فعالیت‌های شاروالی کابل و تولیدات سکتور خصـوصی ایران در زمینه‌ی ماشینری به نمایش گذاشته شد که اشتراک کنندگان بعد از بازدید، نظرات و پیشـنهادات شان را در قبال مدیریت بهتر شهری شاروالی کابل ابراز کردند.

شاروالی کابل
Kabul Municipality

رییس نشرات و آگاهی عامه
نعمت الله بارکزی
ایمیل: nematullah784@gmail.com
معاون نشرات
نور احمد احمدزی
ایمیل: noorahmadzai.ahmad@gmail.com
مدیر مسوول: سید مقصود هوفیانی
تلفن: ۰۷۴۴۳۹۹۹۳۹۲۱

۲۲ میزان ۱۳۹۹ - ۲۵ صفر ۱۴۴۲ - 13 October 2020

pamir
Kabul Municipality Publication
Year 68
No: 1191

155
پُل ارتباطی میان شاروالی کابل و شهروندان

Kabul City Newspaper Established 1951

تامین نظم شهری از اولویت های اساسی شاروالی کابل است

به منظور تحقق حاکمیت قانون در سطح شهر و انسجام بهتر امور، نشست مشترک هماهنگی، میان شاروالی کابل و قوماندانی امنیه ولایت کابل برگزار گردید. در این نشست محمد داود سلطانزوی شاروال کابل، پاسوال جمعه گل همت، قوماندان امنیه ولایت کابل، معینان و روسای نواحی شاروالی کابل و آمران حوزه های پولیس اشتراک داشتند. شاروال کابل هدف این نشست را هماهنگی هرچه بیشتر میان مسوولان شاروالی و آمرین حوزه های پولیس در قسمت جلوگیری از اعمار ساختمان های غیر قانونی، غصب املاک و تنظیم دست فروشان به منظور تحقق قانون و تامین نظم در سطح شهر خوانده و خواستار همکاری و هماهنگی بیشتر میان نهادهای ذیربط شد. شاروال کابل اضافه نمود که بای د غفلت های وظیفوی و سهل انگاری مورد پیگرد قرار گیرد و لازم است همه باهم در قسمت نظم عامه تلاش بخرج دهیم تا وضعیت در شهر تغییر نماید. همچنان قوماندان امنیه کابل گفت که به گونه جدی برای تحقق نظم شهری رسیدگی صورت میگیرد و به همکاری پولیس در تطبیق برنامه های شاروالی کابل و تامین نظم عامه نیز تاکید نمود.

پارک تفریحی بلاک هشتم پروژه احمدشاه بابا مینه افتتاح شد

پارک تفریحی زنانه، در بلاک هشتم پروژه احمد شاه بابا مینه واقع ناحیه دوازدهم، با حضور محمد داود سلطان زوی شاروال کابل و شماری از باشند گان ناحیه دوازدهم افتتاح و به بهره برداری سپرده شد. این پارک در این مراسم، شاروال کابل ضمن ابراز خرسندی از ساخت پارک در ساحه متذکره، از باشند گان محل خواست تا در حفظ، نگهداری و نحوه استفاده این پارک و ساحات سبز؛ سهم شهروندی و وجیبه دینی شان را ادا نمایند. شاروال کابل گفت: مالک اصلی این پارک مردم محل است، شاروالی کابل به تنهایی و بدون همکاری مردم، قادر به حفظ و گسترش ساحات سبز نخواهد بود.

این پارک با مساحت مجموعی ۵۰۲۲ مترمربع به شکل معیاری به هزینه ۹۲۲۷۴ دالر امریکایی، از سوی شاروالی کابل به کمک دفتر هبیتات طی یکسال ساخته شده است.

این پارک دارای احاطه، سنگفرش پیاده روها، سایه بان‌ها، چوکیهای سمنتی، چاه آب با انرژی آفتابی برای آبیاری، اطاق محافظ، چم کاری و نصب وسایل بازی می‌باشد که با ساخته شدن آن، برای باشند گان محل سهولت محیطی فراهم شده است.

راه اندازی حشر تنظیفی در ناحیه هفتم

به منظور جبران عقب مانی فعالیت‌های خدماتی در سطح ناحیه هفتم، حشر تنظیفی راه اندازی شد که در نتیجه، انبارهای بزرگ زباله از مربوطات این ناحیه جمع آوری و انتقال داده شد. شاروالی کابل در هماهنگی و همکاری مردم تلاش دارد با تطبیق برنامه های متعدد، شهر کابل را به یک شهر پاک و عاری از آلوده گی های محیط زیستی تبدیل نماید. کار داوطلبانه و سهم گیری در پاکی شهر، جزء آموزه های دینی و وجایب شهروندی ما می باشد. انتظار می‌رود شهروندان به شکل بی رویه زباله ها را پراکنده نسازند و در جای مشخصی که تعیین شده است بگذارند تا پرسونل تنظیفی در انتقال آن رسیدگی بموقع نمایند.

رسیده گی به نظافت شهر ریشه در سنت های پسندیده‌ی مردمان این شهر دارد. انتظار می‌رود تا شهروندان با شرکت در کار های حشر، سهم خویش را در تامین نظافت کوچه، گذر و محله خویش ادا نموده تا محیط ما از آلوده گی ها در امان بماند.

کار بهسازی پل چندل بایی پغمان جریان دارد

پل چندلبایی پغمان واقع ناحیه چهاردهم که با گذشت سال‌ها تخریب گردیده بود، کار بهسازی آن از سوی ریاست حفظ، مراقبت و کار شاروالی کابل روی‌دست گرفته شده است. کار ساخت این پل شامل مستحکم کاری تهداب و ساخت قسمت بالایی آن می شود. این پل که بازار پغمان را با قریه خواجه ها و دیگر نقاط دوردست ساحات مرتبط و صل می‌سازد ۲۱ متر طول و ۱۲ متر عرض دارد.

شاروالی کابل درصدد آن است تا با انجام کار های عام المنفعه در همه ابعاد زنده گی شهری، فرصت ها و سهولت های مناسبی را برای شهروندان پایتخت فراهم سازد. از آنجایی که شهروندان به عنوان عنصر فعال و دگرگون ساز مطرح است، همکاری شهروندان در ایجاد فرصت های کاری و پاسداری از تاسیسات عام المنفعه، فعالیت ها و کارکرد های شاروالی کابل را تسریع می بخشند.

د کابل ښاروالۍ په عوایدي څانګوکې نوې ګمارنې

په دې وروستیو کې کابل ښاروالۍ په سمه او ریښتنې توګه د خپلو عوایدو د راټولولو په موخه، یو نوی پلان جوړ کړ چې له مخې څه موده مخکې ۶۱ تنه نوي کارکوونکــي د دغه ارګان په عوایدي څانګوکې په دندو وګمارل شول.

دغه ۶۱ تنه نوي کارکوونکي تر آزادې سیالۍ وروسته د کابل ښاروالۍ په عوایدي برخوکې په دندو وګمارل شول او د کابل ښاروال ښاغلي محمد داود سلطانزوی له لوري د روان کال تلې میاشتې په ۷مه نېټه اړوندو څانګو ته ور وپېژندل شـول او په کار یې پیل وکړ.

په هغه غونډه کې چې له همدې جوړه شــوې وه کابل ښاروال وینا وکړه، وې ویل: د کابل ښاروالۍ د عوایدو راټولولو مسأله ډېره مهمه او اړینه ده چې دې برخې ته په کار پوه، متعهد، صادق او ور کسان په دندو وګمارل شـي ترڅو عواید په سـمه توګه راټول کړي، څکه عواید د یادې ادارې د راتلونکو پروګرامو د پلي کیدو لپاره یومهم شرط دئ.

سـلطان زوی وویل: دا اړینه ده چې موږ باید د عوایدو له راټولولو روښانه راپوټ ولرو او هم خپل ملي عواید په سمه توګه راټول کړو.

په پای کې کابل ښاروال له نویو ګمارل شـوو کاکوونکو څخه وغوښتل ترڅو په مسئولیت او د هیواد پالنې په روحیې سره خپلې دندې پر مخ یوسي.

د یادونې وړ ده چې د کابل ښاروالۍ عوایدي برخې بستونو په آزموینه کې ټول ۲۰۰۰ کسانو ګډون کړی وو چې له بیلابیلو پړاونو وروسته، ۶۱ تنه په آزموینه کې تر بریالیتوب وروسته په دنده وګمارل شول.